

Quân đội Ai Cập gi vai trò tr c t c a quy n l c, n m trong tay nhi u l i ích kinh t m ám

□

*Binh lính Ai Cập đ ng gác tr c m t phòng phi u ngày 24/05 ở Cairo.
Reuters*

Hai ngày tr c khi có cu c b phi u vòng hai b u t ng th ng, quy t đ nh t ng lai c a Ai Cập, hôm qua, 14/06/2012, Tòa B o Hi n n c này đã ra phán quy t không công nh n tính h p pháp c a Qu c h i.

Quân đội Ai Cập, lãnh đ o đ t n c t h n m t năm nay, đã b t cáo tìm cách c ng c quy n l c, đ c che đ y b ng các phán quy t c a t pháp.

M t quan ch c cao c p c a t ch c Huynh đ H i giáo, ông Mohammed Beltagui, đã coi quy t đ nh c a t pháp Ai C p không công nh n Qu c h i, n i mà đ i di n c a t ch c này chỉ m g n m t n a t ng s dân bi u, là m t « cu c đ o chính ».

Theo ông, chính H i đ ng T i cao các l c l ng vũ trang – CSFA, thâu tóm m i quy n hành sau s s p đ c a ch đ Mubarak, tháng 02/2011, mu n « xóa b giai đo n vinh quang nh t trong l ch s » Ai C p.

Trên m ng xã h i Twitter, ông Hossam Baghat, m t trong nh ng nhà tranh đ u cho nhân quy n có tên tu i t i Ai C p đã nh n đ nh : « Chúng ta đang ch ng ki n m t cu c đ o chính nh nhàng. Chúng ta s ph i n i d y n u nh chúng ta đã không quá ki t s c b i g n m t năm r i quá đ chính tr đ y xáo tr n ».

Trong khi đó, m t nhân v t H i giáo đ c bi t đ n nhi u là Ibrahim al Houdaiby kh ng đ nh : « Đó là m t quy t đ nh chính tr khi nhìn vào th i đi m đ c l a ch n », t c là ngay tr c vòng hai cu c b u c t ng th ng đ c t ch c vào hai ngày cu i tu n này, 16 và 17/06, v i hai ng viên, ông Ahmad Chafiq, c u th t ng c a ch đ Mubarak, xu t thân t quân đ i và ông Mohammed Morsi, thu c t ch c Huynh đ H i giáo.

Theo gi i quan sát, quy t đ nh c a Tòa B o Hi n không công nh n Qu c h i có th cho phép H i đ ng T i cao các l c l ng vũ trang – CSFA n m l i quy n l p pháp, gi ng nh trong giai đo n t sau khi c u t ng th ng Mubarak b l t đ cho đ n khi có cu c b u c Qu c h i.

Phán quy t ngày hôm qua c a Tòa B o Hi n n m trong s các bi n pháp đ c đ a ra trong th i gian qua, th hi n quy t tâm c a quân đ i mu n ti p t c lãnh đ o đ t n c cho đ n khi nào Ai C p có đ c m t b máy quy n l c b o đ m các quy n l i c a quân đ i.

Theo chi u h ng này, hôm th T , 13/06, chính quy n Ai C p l i cho phép c nh sát vũ trang và tình báo quân đ i có quy n b t gi th ng dân, ch h n m t ch c ngày sau khi bãi b đ c quy n này.

17 t ch c phi chính ph Ai C p đ u tranh b o v nhân quy n đã t cáo là bi n pháp này «

không có các pháp lý » và « có thể dẫn đến việc thiệt lập các hạn chế, có thể đoán còn tồi tệ hơn trong lúc có tình trạng khủng hoảng ».

Từ sau sự sụp đổ của chế độ quân chế, năm 1952 đến nay, quân đội Ai Cập giữ vai trò trọng yếu của quy định, nắm trong tay nhiều lợi ích kinh tế mênh mông. Tất cả các tầng lớp Ai Cập đều xuýt thân quân đội : Nguib, Nasser, Sadat, rồi Moubarak.

Lãnh đạo đội ngũ các hạn chế năm nay, quân đội đã hứa trao trả quyền lực cho một chính phủ dân sự vào cuối tháng Sáu này, sau khi Ai Cập có được một tầng lớp dân chúng. Tuy nhiên, giới phân tích và nhiều chính trị gia Ai Cập cho rằng quân đội sẽ vẫn tiếp tục có một vai trò quan trọng ở hậu trường.

Do vậy, tầng lớp của ông Chafiq trong cuộc cách mạng sẽ không làm cho quân đội phải lo lắng và vẫn bảo toàn được các lợi ích chính trị và kinh tế. Tình hình sẽ khác nếu ông Morsi trở thành tầng lớp mới vì phong trào Huynh đệ Hồi giáo có một số kinh doanh lâu đời với quân đội.

Ngày hôm qua, sau khi Tòa Bạch Ốc Ai Cập tuyên bố Quốc hội bất hợp pháp, Ngoại trưởng Hoa Kỳ Hillary Clinton đã kêu gọi Ai Cập « không nên tiếp tục nền dân chủ ». Phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao Mỹ cho biết Washington đang nghiên cứu quy tắc để nhấc cựa Tòa Bạch Ốc Ai Cập và hy vọng là người dân Ai Cập sẽ lật đổ những gì mà họ đã tranh đấu trong cuộc nổi dậy vào năm ngoái, dẫn đến sự sụp đổ chế độ độc tài Hosni Moubarak.